

سری سوال: یک ۱

زمان آزمون (دقیقه): تستی: ۶۰ تشریحی: ۶۰

تعداد سوالات: تستی: ۲۰ تشریحی: ۴

عنوان درس: آشکارسازهای سیستمهای اندازه گیری هسته ای

رشته تحصیلی/ گذ درس: فیزیک (هسته ای) ۱۱۳۰۵۳

استفاده از ماشین حساب ساده مجاز است

۱- خطای معیار نسبی n شمارش با انحراف معیار σ کدام است؟

۴. $\sqrt{n}$

۳. $\frac{1}{n^2}$

۲. $\frac{1}{n}$

۱. $\frac{1}{\sqrt{n}}$

۲- اگر در یک شمارشگر G شمارش ناچالص و B شمارش زمینه باشد کدام کمیت آهنگ شمارش ناچالص را نشان می دهد؟(۱. t_G زمان شمارش ناچالص ، ۲. t_B زمان شمارش زمینه)

۴. $\frac{B}{t_G}$

۳. $\frac{G}{t_B}$

۲. $\frac{G}{t_G}$

۱. $\frac{B}{t_B}$

۳- احتمال اینکه ذره بارداری از یک ماده عبور کند و برهم کنشی انجام ندهد عملأً چقدر است؟

۱. ۲

۱. $\frac{1}{2}$

۴. به نوع ماده بستگی دارد

۳. صفر

۴- رابطه شدت تابش ترمیزی ذره باردار با جرم آن M کدام است؟

۴. M

۳. $\frac{1}{\sqrt{M}}$

۲. $\frac{1}{M}$

۱. $\frac{1}{M^2}$

۵- اگر R برد یک الکترون در یک ماده و S طول مسیر آن باشد در اینصورت -----

۲. $S = R$

۱. $S > R$

۴. $R \geq S$

۳. $S < R$

۶- انرژی کمینه فوتون پراکنده در اثر کامپتون در کدام زاویه پراکنده θ رخ می دهد؟

۴. صفر

۳. 45°

۲. 90°

۱. 180°

۷- اگر یک فوتون 10 MeV در عنصر کربن حرکت کند بخش چشمگیر بر هم کنش از طریق کدام اثر صورت می گیرد؟

۴. نابودی زوج

۳. کامپتون

۲. تولید زوج

۱. فتوالکتریک

سری سوال: ۱ یک

زمان آزمون (دقیقه): تستی: ۶۰ تشریحی: ۶۰

تعداد سوالات: تستی: ۲۰ تشریحی: ۴

عنوان درس: آشکارسازهای سیستمهای اندازه گیری هسته ای

رشته تحصیلی/ گد درس: فیزیک (هسته ای) ۱۱۳۰۵۳

- اگر یک پرتو گاما معین در یک محیط با ضریب تضعیف خطی کل m^{-1} ۱۰ حرکت کند در اینصورت مسیر آزاد میانگین این گاما چقدر است؟ (بر حسب متر)

۰،۱ .۴

۰،۰۱ .۳

۰،۰۱ .۲

۰،۰۰۱ .۱

- در کدام آشکارساز گازی تکثیر بار صورت می گیرد و علامت خروجی متناسب با انرژی ذخیره شده در شمارنده است؟

۴. اتفاک یونشی

۳. اتفاک جریانی

۲. گایلر مولر

۱. تناسبی

- در آشکارسازهای GM شبیه فلات نشانگر چه چیزی است؟

۲. افزایش تولید شمارش های کاذب

۱. افزایش بازده آشکارساز

۴. کاهش بازده آشکارساز

۳. کاهش تولید شمارش های کاذب

- در آشکارسازی گاما توسط آشکارساز $\text{NaI}(\text{Tl})$ نقش ید در آن چیست؟

۲. بالا بردن احتمال پدیده فوتولکتریک

۱. بالا بردن احتمال اثر کامپیتون

۴. بالا بردن احتمال پدیده کامپیتون و تولید زوج

۳. بالا بردن احتمال تولید زوج

- در رابطه با آشکارسازی اشعه گاما می توان بیان کرد که آشکارساز

 ۱. $\text{NaI}(\text{Tl})$ دارای حد تفکیک انرژی خوب و آشکارساز HP-Ge دارای کارایی بسیار خوبی است.

 ۲. $\text{NaI}(\text{Tl})$ دارای کارایی بیشتر و آشکارساز HP-Ge دارای حد تفکیک خوبی است.

 ۳. $\text{NaI}(\text{Tl})$ دارای حد تفکیک انرژی خوب و کارایی بالایی است.

۴. HP-Ge دارای حد تفکیک انرژی خوب و کارایی بسیار بالایی است.

- کدام گزینه در مورد سوسوزنهای گازی نادرست است؟

۲. برای اندازه گیری ذرات باردار سنگین به کار می رود.

۱. مخلوطی از گازهای بی اثر اند.

۴. زمان واپاشی خیلی بلند است.

۳. بازده آشکارسازی گاما خیلی پایین است.

- کدام سوسوزن آلی دارای بالاترین بازده تبدیل نور در میان دیگر سوسوزنهای است؟

 ۴. NE_{110}

 ۳. NE_{213}

۲. ترانس استیلیبن

۱. آنتراسین

- کدام آشکارساز از دو سوسوزن مختلف جفت ساخته شده است؟

 ۴. $(\text{NaI}(\text{TL}))$

۳. فوزویج

۲. سوسوزن آلی آبغون

۱. سوسوزن پلاستیکی

سری سوال: ۱ یک

زمان آزمون (دقیقه): تستی: ۶۰ تشریحی: ۶۰

تعداد سوالات: تستی: ۲۰ تشریحی: ۴

عنوان درس: آشکارسازهای سیستم‌های اندازه گیری هسته ای

رشته تحصیلی/ گد درس: فیزیک (هسته ای) ۱۱۳۰۵۳

۱۶- برای اندازه گیری انرژی پرتوهای گاما کدامیک از آشکارسازهای زیر کارایی ندارد؟

۴. گایگر- مولر

(Si(Li) . ۳

(NaI(Tl) . ۲

(Ge(Li) . ۱

۱۷- تابع توزیع فرمی در نیمرسانا در دمای T بر حسب انرژی فرمی چه مقدار است؟

۲ . ۴

۳. صفر

$\frac{1}{2}$. ۲

۱ . ۱

۱۸- رابطه ظرفیت پیوند $P-n$ در آشکارسازهای نیمرسانا با عمق تهی (ضخامت آشکارساز) چگونه است؟

۲. با عکس ریشه دوم آن متناسب است

۱. نسبت مستقیم دارد

۴. با عکس مربع آن متناسب است

۳. نسبت عکس دارد

۱۹- کدام گزینه در مورد آشکارسازهای HPGe نادرست است؟

۱. عمق حساس آشکارساز به غلظت ناخالصی و ولتاژ کار وابسته است

۲. ساخت آن مشابه آشکارسازهای (Ge(Li)) است.

۳. مرحله مهم در ساخت آن نصب اتصالهای اهمی است.

۴. در دمای اتاق نمی توان نگهداری کرد زیرا در آنها سوق لیتیم حضور ندارد.

۲۰- در آشکارسازی رویدادهای تولید زوج، دو آشکارساز تحت چه زاویه ای نسبت به یکدیگر قرار داده می شوند؟

۳۶۰° . ۴

۴۵° . ۳

۹۰° . ۲

۱۸۰° . ۱

سوالات تشریحی

۱.۷۵ نمره

- یک نمونه پرتوزا در ۲ دقیقه ۲۰۰۰ شمارش تولید کرده است. آهنگ شمارش زمینه سیستم معلوم و به قرار $b=100+6$ است. در اینصورت آهنگ شمارش خالص و خطای استاندارد آن تعیین کنید.

۱.۷۵ نمره

- ثابت کنید انرژی یک پرتو گاما که بر اثر یک برخورد کامپیتونی در 180° پراکنده می شود نمی تواند بزرگتر از $\frac{mc^2}{2}$ باشد که mc^2 برابر 0.511 MeV انرژی جرم سکون الکترون است.

۱.۷۵ نمره

- الف) احتمال اینکه یک الکترون در یک نیمرسانا در دمای ۱۰۰ درجه کلوین و گاف 10^7 از تراز ظرفیت به تراز رسانش برود با چه فاکتوری متناسب است.

ب) رسانندگی یک نیمرسانا به چه عواملی بستگی دارد

سری سوال: ۱ یک

زمان آزمون (دقیقه): تستی: ۶۰ تشریحی: ۶۰

تعداد سوالات: تستی: ۲۰ تشریحی: ۴

عنوان درس: آشکارسازهای سیستمهای اندازه گیری هسته ای

رشته تحصیلی/ گد درس: فیزیک (هسته ای) ۱۱۱۳۰۵۳

نمره ۱.۷۵

۴- الف) ساز و کار فرآیند سوسوزنی در آشکارسازهای سوسوزن بنویسید؟

ب) ویژگیهای سوسوزنهای آلی آبگون بنویسید.